

Особливості фінансування реструктуризації підприємства в умовах фінансової кризи

В ринкових умовах господарювання реструктуризація використовується як один із сучасних інструментів управління, що дозволяє адаптувати підприємство до нових умов та підвищити його конкурентоспроможність. На сучасному етапі питанням реструктуризації приділяється значна увага науковців, зокрема: М. Аістовою, Т. Бень, М. Білик, А. Гречан, Єлецьких С.Я., В. Заболотним, С. Іщук, Л. Кальніченко, Е. Коротковим, В. Красновою, В. Лавриненко, І. Отенко, А. Череп, А. Штангрет та ін.

Узагальнення підходів науковців дозволяє зробити висновок про наявність різних трактувань реструктуризації підприємства та використання її в українській практиці як антикризового заходу, що дозволяє: запобігти банкрутству; зменшити ймовірність настання кризової ситуації; підвищити ефективність поточної діяльності; забезпечити стійкі темпи зростання; ліквідувати «вузькі місця».

Дослідження теоретичних засад реструктуризації дозволило дійти висновку, що в умовах світової фінансової кризи значну роль відіграє процес фінансування реструктуризації підприємств.

Виділяють наступні джерела фінансування:

самофінансування (рефінансування дебіторської заборгованості (факторинг, форфейтинг та ін.), оптимізація, структури оборотного капіталу, використання зворотнього лізингу, зменшення тривалості фінансового і операційного циклу, оптимізація структури основних засобів, прискорення обертання запасів та ін.);

залучення позичкових коштів (банків, кредиторів, державних установ тощо).

На нашу думку, значну роль відіграє фінансування із внутрішніх джерел, адже за останні роки банки практично не фінансують поточну діяльність більшості українських підприємств, а якщо це і роблять, то «ціна» цих коштів є надзвичайно високою, що суттєво знижує ліквідність і платоспроможність підприємства.

Як засвідчує практика реструктуризації в Україні, доцільно виділити наступні особливості фінансування:

1) ігнорування ролі і значення сучасних інформаційних систем, які дозволяють не тільки аналізувати всі витрати і ресурси підприємства, але і планованих;

2) використання підходу «зверху вниз» при визначенні «вузьких місць» на виробництві, що призводить до проблем щодо управління матеріальними витратами і якістю продукції;

3) управління переважно постійними витратами, а не змінними, що не дозволяє зменшити залежність між темпами зростання виручки продукції і собівартості продукції;

4) у більшості підприємств відсутній платіжний календар, що призводить до проблем у фінансуванні;

5) відсутність заходів стимулювання працівників, які вживають і розробляють заходи щодо оптимізації і раціоналізації витрат.

Особливою проблемою є низький рівень зацікавленості самих менеджерів у постійному удосконаленні та пошуку внутрішніх джерел фінансування.

В умовах світової фінансової кризи, що саме внутрішні джерела фінансування реструктуризації підприємств дозволять не тільки вирішити нагальні проблеми розвитку, але і сформувати конкурентні переваги у довгостроковій перспективі.

Перелік літератури:

1. Копилук О.І. Фінансова санація та банкрутство підприємств: навч. посібник/. Копилук О.І; Штангерт А.М. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 168 с.

2. Мозенков О.В. Теорія та практика кризового управління/ Мозенков О.В.– Х.:ВД «Інжек», 2003. – 272с.

3. Управління фінансовою санацією підприємства : навч. посібник/ Салила С.Я., Дацій О.І., Несторенко Н.В., [та ін.] – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 240 с.